

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

De Minister van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit
mevrouw G. Verburg
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

telefoon 070-312 92 45
fax 070-312 92 33

e-mail griffier@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 30 juni 2009
kenmerk 144434.u

Geachte mevrouw Verburg,

In de commissievergadering van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van de Eerste Kamer van 23 juni jl. zijn de Mededelingen *Een vereenvoudigd GLB voor Europa - in het voordeel van iedereen* (COM(2009) 128) en *Naar doelgerichte steun voor landbouwers in gebieden met natuurlijke handicaps* (COM(2009) 161) aan de orde geweest. Dit heeft de commissie aanleiding gegeven tot het stellen van de volgende vragen.

De Europese Commissie stelt in de Mededeling *Een vereenvoudigd GLB voor Europa* dat een vereenvoudiging van de EU-regelgeving op het gebied van GLB is bereikt, waardoor in 2012 een lastenvermindering van 25% (sinds 2005) binnen bereik ligt. Maar niet alle ideeën voor vereenvoudiging zijn overgenomen, zo blijkt uit deze Mededeling. De commissie legt u daarom graag de vraag voor op welke wijze Nederland denkt de complexiteit van de regelgeving en de mogelijkheden tot vereenvoudiging ten volle te gaan benutten.

Nederland wenst ná 2013 een geleidelijke overgang naar uitsluitend een ondersteuning van landbouwactiviteiten in de zogenaemde "less favoured areas" (inmiddels aangeduid als "maatschappelijk waardevolle gebieden"). De eerste stappen worden daartoe al in 2010 gezet. Maar het merendeel van de lidstaten (inclusief de twaalf nieuwe lidstaten) blijft vasthouden aan generieke inkomensondersteuning. Dan ontstaat evenwel geen Europees level playing field. Door de directe inkomensondersteuning los te laten, wordt het afdwingen van goede landbouw- en milieucondities ("cross compliance") lastiger. Dienaangaande leven bij de commissie de volgende vragen. Hoe verhoudt deze Nederlandse "Alleingang" zich tot een *gemeenschappelijk* landbouwbeleid en wat zijn de gevolgen voor onze concurrentiepositie? In hoeverre kan het Nederlandse beleid (d.w.z. geen inkomensondersteuning voor de landbouw; wél overheveling naar de tweede pijler voor plattelandsontwikkeling) divergeren van het Europese beleid? Bij de implementatie van de Health Check wordt door het kabinet gebruikgemaakt van artikel 68 van de Verordening betreffende regelingen voor rechtstreekse steun. Vormen de goede landbouw- en milieucondities hierbij een randvoorwaarde ("cross compliance")?

datum 30 juni 2009

kenmerk 144434.u

blad 2

Voedselzekerheid was een van de grondvesten van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en is vandaag de dag nog steeds een belangrijk doel. Dat gold aanvankelijk alleen voor Europa, maar in toenemende mate is een gidsfunctie voor de wereldwijde voedselproductie voorzien voor de EU. In de zogenoemde *Houtskoolschets* is de Nederlandse inzet ten aanzien van het gemeenschappelijk landbouwbeleid ná 2013 weergegeven. Nederland koerst op een afbouw van het markt- en prijsbeleid en een verdergaande liberalisering. Daarmee wordt de grip op de voedselproductie losgelaten. De agrarische sector kenmerkt zich onder andere door een grote gevoeligheid van de productie voor de fysieke omgeving. Nederland wil die risico's opvangen door onder andere de introductie van een weersverzekering en vangnet voor fyto-sanitaire en veterinaire calamiteiten. Hiermee is echter de productie, dat wil zeggen de voedselzekerheid, niet gegarandeerd. Dit geeft de commissie aanleiding tot het stellen van de volgende vragen. Wat is naar uw opvatting de definitie van voedselzekerheid? Hoe verhouden de bovengeschetste fenomenen liberalisering en voedselzekerheid zich tot elkaar en op welke wijze is de voedselzekerheid dan gegarandeerd? Aan welke maatregelen denkt u om te voorkomen dat cruciale sectoren (zoals de grondgebonden melkveehouderij) uit ons land verdwijnen?

De financiering van het Europees landbouwbeleid is bijna geheel communautair. Bij een deel van de zogenoemde tweede pijler vindt nationale cofinanciering plaats. De regering is van oordeel dat het kader wel communautair moet blijven, maar dat (co)financiering in de toekomst ook nationaal en regionaal kan gebeuren. Die ontwikkeling wordt mogelijk versterkt, omdat het budget voor het GLB in de toekomst mede wordt bepaald door andere beleidsprioriteiten. Om een gelijk speelveld te behouden tussen de lidstaten is een zeer strak Europees kader noodzakelijk. Deelt u de zorg dat hiermee renationalisatie van het gemeenschappelijk landbouwbeleid op de loer ligt en dat daarmee de concurrentiepositie van de Nederlandse agrarische sector in het geding is? Kunt u aangeven of en welke stappen worden ondernomen om renationalisatie te voorkomen?

De veiligheid van ons voedsel en de wijze waarop dat wordt geproduceerd vragen om Europese afspraken. In internationaal verband (buiten de EU) is dat lastiger, zoals keer op keer blijkt bij de WTO-onderhandelingen. Kan de regering aangeven op welke wijze zij gaat bewerkstelligen dat deze zogenoemde non-trade concerns worden geïncorporeerd in het Europese beleid en worden gerealiseerd bij de regelgeving omtrent de toelating van producten van buiten het grondgebied van de EU?

De commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van de Eerste Kamer der Staten-Generaal ziet uw reactie op bovenstaand verzoek met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Prof. dr. ir. E. Schuurman
Voorzitter van de vaste commissie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit